

Udposninger på tyktarmen (divertikler)

Til patienter og pårørende

Hvad er divertikler på tyktarmen?

Divertikler er udposninger på tyktarmen. Antallet af udposninger kan variere fra få til mange. Ofte findes udposningerne i den nedadgående del af tyktarmen, på venstre side.

Hvor mange mennesker har divertikler

Mange mennesker lever med divertikler uden at have nogle symptomer eller gener. Denne tilstand kaldes divertikulose.

5 % af de 30-39 årige har divertikler, andelen stiger med alderen. Omkring 60 % af de 80 årige har divertikler.

Hvilke symptomer kan opstå, hvis man har divertikler?

- Ændringer i afføring (forstoppelse er hyppigere end diarré)
- Maven kan føles oppustet
- Smerter i venstre side af maven. Smerterne kan komme og gå, og lindres ofte, når man har afføring.
- Blødning fra endetarmen

Hvorfor får man divertikler?

Divertikler opstår formentligt som følge af et forhøjet tryk i tarmen kombineret med svage områder i tarmvæggen, hvorved der sker en udposning på tarmen gennem tarmvæggens muskellag.

Flere forhold kan gøre dig mere udsat for at udvikle divertikler:

- Forstoppelse
- Nedsat fiberindhold i kosten, kan øge risikoen for forstoppelse og dermed udviklingen af divertikler
- Hvis man har irritable tarm, øges risikoen for at udvikle divertikler
- Høj alder

Hvilke undersøgelser kan påvise divertikler?

Divertikler kan påvises ved en kikkertundersøgelse af tyktarmen (koloskopi) eller ved en røntgenundersøgelse af tyktarmen.

Formålet med disse undersøgelser er primært at udelukke andre lidelser som årsag til symptomerne. Divertikler på tyktarmen udvikler sig ikke til kræft i tyktarmen.

Hvordan behandler man divertikler?

Hvis du har divertikler uden symptomer kræver det ingen behandling, men der anbefales regelmæssige måltider med fiberrig kost, for at reducere risikoen for symptomer.

Udposninger på tyktarmen (divertikler)

Det er normalt ikke nødvendigt at behandle med medicin, hvis du har divertikler uden symptomer. Det er vigtigt, at du undgår at blive forstoppet. Har du tendens til forstoppelse, kan blødgørende afføringsmidler anvendes i en periode. Samtidig hermed skal du være opmærksom på rigelig væskeindtag og daglig motion.

Vi anbefaler dagligt at tage "HUSK" (loppefrøskaller), samt indtage 2 liter væske.

Hvilke komplikationer kan der opstå?

Der kan opstå betændelse i vævet omkring divertiklerne. Dette er ofte forårsaget af, at afføring sætter sig fast i divertiklen. Denne tilstand kaldes divertikulit. Symptomerne på divertikulit er:

- Feber
- Vedvarende smerter i venstre side af maven
- Ændringer i afføring
- Maven føles oppustet
- Kvalme
- I enkelte tilfælde kan der forekomme blod i afføringen

Divertikulit kræver lægebehandling, eventuel indlæggelse og i sjældne tilfælde operation. Tilstanden kan medføre bughindebetændelse, hul på tarmen, forsnævninger i tyktarmen på grund af betændelse og dannelse af en byld. Derudover kan der dannes en fistel, som er en åbning mellem tarm og hud, mellem tarm og andre organer, eller mellem to forskellige afsnit af tarmen.

Patientens sundhedstilstand og omfanget af betændelse er afgørende for behandlingen.

Divertiklerne kan også forårsage blødning fra tyktarmen. Symptomerne på blødning kan være:

- Pludselig blødning fra tarmen
- Ofte smertefri start, men milde smerter i den nederste del af maven kan udvikles
- Stærk afføringstrang med tømning af store mængder blod eller koagler

Du skal altid søge læge ved blødning fra tarmen, men som regel stopper en divertikel blødning af sig selv.

Spørg, hvis du er i tvivl om noget

Mave og Tarm ambulatorium tlf. 7918 2316

Afsnit D4, Medicinske- og kirurgiske mave-tarmsygdomme tlf. 7918 2332

Venlig hilsen

Kirurgisk Afdeling

Sydvestjysk Sygehus